

Rafinerijama u Europi prijete slom

Trend pada potrošnje goriva u Europi, strogi ekološki zahtjevi i predimenzioniranost rafinerijskih kapaciteta uvelike će otežati poslovanje, pa čak i dovesti do gašenja pojedinih rafinerija u regiji, no ovaj scenarij neće zahvatiti Rafineriju nafte Brod, ocjenjuju neki naftni analitičari. Ranije prognoze agencije Bloomberg da će rekordni pad potražnje za gorivom u zadnjih 19 godina rezultirati smanjenjem rafinerijskih kapaciteta u Europi za 10 % tijekom ovog desetljeća i prouzrokovati zatvaranje 10 europskih rafinerija počele su se ostvarivati. Europska industrija prerade nafte bori se sa smanjenjem marži svojih zastarjelih rafinerija, koje zahtijevaju velike investicije u održavanje, dok istovremeno potražnja za naftom pada zbog ekonomske krize. Prošle su godine u Europi zatvorene četiri rafinerije, a za ovu godinu najavljeno je zatvaranje još tri. Analiza agencije Bloomberg pokazala je da su europske rafinerije uglavnom zastarjele i prema strukturi proizvodnje okrenute benzinu, iako je dizel mnogo traženiji. Zbog sloma tržišta smatraju da je sigurnije da će se vlasnici radije odlučiti na zatvaranje nego na modernizaciju. Prema podacima Essar Energyja, 2011. godine je čak dvije trećine europskih rafinerija poslovalo s gubitkom. Rade Vidaković, načelnik za informiranje u Nestro grupaciji kojoj pripada rafinerija u Bosanskom Brodu, kaže da osim pada potrošnje goriva, dodatni problem za jedinu rafineriju nafte u BiH predstavlja to što domaće tržište nije, poput država u okruženju, zaštićeno od prometa nekvalitetnog goriva, te je izrazio nadu da će institucije i javnost prepoznati značaj postojanja domaćeg rafinerijskog postrojenja za energetska stabilnost, zapošljavanje i ubiranje javnih prihoda. Vidaković kaže da će tvrtka Zarubežnjeft (kao vlasnik Nestro grupacije) nastaviti s investiranjem u modernizaciju postrojenja u Brodu, očekujući da će se u narednim godinama poboljšati situacija na naftnom tržištu. Prema prošlogodišnjoj analizi konzultantske kuće A.T. Kearney, dvije trećine rafinerija u jugoistočnoj Europi mora promijeniti način poslovanja ili će se suočiti s visokim rizikom zatvaranja postrojenja. Kako se navodi, postrojenja u regiji uglavnom loše upravljaju lancem nabave te njihovi finalni proizvodi nemaju visoku dodatnu vrijednost. Nijedna od 17 rafinerija u 10 zemalja u regiji nije zadovoljila najviše svjetske standarde, dok su samo četiri svrstane u kategoriju rafinerija manjeg rizika, među kojima je Rafinerija nafte u Rijeci, ističu u A.T. Kearneyju. Domaći analitičari tvrde da su rafinerije nafte u regiji pod sve većim troškovnim opterećenjima zbog krize i potrebe tehnološkog ispunjavanja visokih standarda zaštite okoliša i preorijentiranja na traženije dizelsko gorivo. "Kapaciteti rafinerija u regiji su predimenzionirani za domaće tržište, a zbog krize je izvoz sve teži, zbog čega vjerujem da će uskoro morati doći do gašenja pojedinih rafinerija. Da budem konkretan, najveće šanse da se zatvore na prostoru bivše Jugoslavije imaju rafinerije u Novom Sadu i Sisku, kao i neke u Bugarskoj, a možda i Rumunjskoj i Mađarskoj", naglašava Dušan Bogdanović, stručnjak za energetska sektor. Konkurentsku prednost rafinerije u Brodu vidi u investicijskoj podršci ruskog vlasnika i očekivanom početku eksploatacije nafte u Republici Srpskoj, što bi značajno smanjilo troškove prijevoza sirove nafte za preradu.

Izvor: *SEEBiz*, 9.6.2013.

EU možda promijeni politiku prema biogorivima

Glasovanje europskih parlamentarnih odbora moglo bi odrediti budućnost politike EU prema biogorivima, koja se sada u javnosti snažno kritizira zbog negativnog utjecaja na zemlje u razvoju. Stoga je Europska komisija (EK) prošle godine predložila velike političke promjene, uključujući uvođenje limita na 5 % za biogoriva na osnovi prehrambenih usjeva i cilj od 10 % goriva u prometu koje bi se do 2020. proizvelo iz obnovljivih izvora energije. Komisija smatra da bi taj korak mogao potaknuti razvoj alternativnih biogoriva "druge generacije" iz ne-prehrambenih usjeva, kao što su otpad ili slama, a koji emitiraju znatno manje stakleničkih plinova od fosilnih goriva, dok se ne miješaju izravno u proizvodnju hrane. Uz to, predloženo je da se u izračun po prvi puta uzme u obzir krčenje šuma i druge posljedice proizvodnje usjeva za biogoriva što je dosad nedostajalo kod izračuna zelenog certifikata za biogoriva. No, ekološki aktivisti sada strahuju da bi lobiranje industrije biogoriva i seljačkih sindikata moglo oslabiti taj prijedlog EK kada dođe do konačnog glasanja u Europskom parlamentu u rujnu ove godine. Tako su već odbori za transport i za međunarodnu trgovinu zatražili da se u prijedlogu ograničenje za biogoriva povisi sa 5 % na 6,5 %. Olivier De Schutter, posebni UN-ov izvjestitelj o pravu na hranu, uputio je pismo EK, zemljama članicama i članovima Europskog parlamenta u kojem je bio vrlo kritičan prema politici EU o biogorivima. On je zabrinut da europska politika stvara poticaje za najam zemljišta ili akvizicije, posebno u supsaharskoj Africi, u kojoj su prava sadašnjih korisnika zemljišta nedovoljno zaštićena. Brojke variraju o količini zemlje koja se koristi za uzgoj biogoriva. Komisija procjenjuje da je između 2003. i 2008. površina pod usjevima za biogoriva iznosila 6,6 milijuna hektara. „te bi površine, zemlja i voda, trebale poslužiti u prvom redu za proizvodnju hrane tamošnjim stanovnicima, a ne da lokalno stanovništvo bude prisiljeno natjecati se s potrošačima iz EU čija je kupovna moć znatno veća“, piše De Schutter. On je upozorio da su biogoriva podigla cijene hrane, s procjenama da bi do 2020. biogoriva za EU mogla povećati cijene poljoprivrednih biljnih ulja za 36 %, kukuruza 22 %, pšenice 13 % i uljarica za 20 %. Politika EU-a o biogorivima proturječi svojim razvojnim ciljevima, kao i da eventualno krši svoje zakonske obveze. "Države članice EU su sve članice Međunarodnog pakta o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima, koji nameće obvezu da se zemlje suzdrže od mjera koje bi mogle ugroziti ostvarivanje ekonomskih i socijalnih prava u drugim zemljama", kazao je de Schutter. Nadalje, istraživanje britanskog Chatham Housea navodi da će dosizanje ograničenja od 5 % značiti da će vozači u Velikoj Britaniji morati platiti dodatnih 460 milijuna funti godišnje zbog veće cijene goriva te zbog češćeg punjenja rezervoara jer biogorivo ima nižu energetska vrijednost od fosilnog goriva. Izvješće navodi da ako Velika Britanija ispuni svoje obveze prema energetskim ciljevima EU, trošak za britanske vozače će do 2020. vjerojatno porasti na 1,3 mlrd funti godišnje. S druge strane, tijelo koje predstavlja europsku industriju biogoriva, European Biodiesel Board, tvrdi da bi promjene koje predlaže Komisija mogle dovesti do "katastrofalnog" kraja industrije vrijedne 10 milijardi € godišnje.

Izvor: Black Sea Grain, 20.6.2013.

EU ograničava korištenje usjeva za proizvodnju biogoriva

Odbor za okoliš Europskog parlamenta prosljedio je u daljnju proceduru izglasavanja sveobuhvatne mjere kojima je cilj ograničiti korištenje tradicionalnih usjeva za proizvodnju biogoriva na 5,5 % do 2020. godine. Pri tome, niti ekološki aktivisti niti poljoprivrednici nisu pretjerano oduševljeni novim mjerama. Novi propisi uvode i kontroverznu mjeru „promjene indirektna upotrebe zemljišta“ prilikom procjene učinaka proizvodnje biogoriva na deforestaciju i glad u svijetu, kao i na emisije ugljika koje su proizvedene prilikom pretvaranja zemljišta u polja za usjeve za proizvodnju energenata, prije svega za uzgoj soje i repice. Budući da Europska unija (EU) ima cilj da biogoriva godišnje dosegnu 10 % udjela u korištenom motornom gorivu do 2020., poljoprivrednici su uložili velike napore da se ne donese ograničenje korištenja tradicionalnih usjeva koji inače služe i za prehranu, za proizvodnju biogoriva. S druge strane, protivnici korištenja prehrambenih biljaka za proizvodnju biogoriva traže da se potpuno ukine taj cilj od 10 % udjela za biogoriva. Nove mjere zadržavaju cilj od 10 % udjela biogoriva, ali se za njegovu proizvodnju ne može koristiti više od 5,5 % prehrambenih usjeva, dok se najmanje 2 % može proizvesti od neprehrambenih biljaka poput morske trave ili određenih vrsta otpada. Još 2 % će se dobiti korištenjem električnih auta pogonjenih energijom proizvedenom iz obnovljivih izvora. U samoj EU bilo je puno zagovaranja raznih rješenja u pogledu korištenja prehrambenih biljaka za proizvodnju biogoriva. Europska komisija predlagala je prije da to bude najviše 5 %, u raspravi na parlamentarnom odboru iskristalizirao se u lipnju o.g. prijedlog da to ne bude manje od 6,5 %, dok su predstavnici većinske Europske pučke stranke tražili da to bude najmanje 7 % ili da ne bude nikakvog ograničenja jer će u suprotnom znatno stradati industrija biogoriva u Europi. Stoga je zadnje glasanje s omjerom 43 glasa za i 26 glasova protiv, čime je usvojen konačni prijedlog mjera s ograničenjem od 5,5 % bilo svojevrsno iznenađenje za mnoge promatrače i stručnjake jer pokazuje da ipak postoji dovoljno snažan otpor prema postojećoj europskoj industriji za proizvodnju biogoriva.

Izvor: UPI, 15.7.2013.

Američki vozači mogu uspoređivati troškove benzina i struje pomoću eGallona

Američko ministarstvo za energiju US Energy Department objavilo je 11.6.2013. program eGallon koji omogućava potrošačima da uspoređuju troškove punjenja električnih auta i vožnje na benzin. Trenutačni nacionalni prosjek omjera nazvanog e-Gallon iznosi 1,14 dolara. To znači da bi tipično električno vozilo za 1,14 dolara vrijednosti električne energije moglo prijeći koliko i odgovarajući benzinski auto s jednim galonom benzina (oko 3,6 litara). Na stranici Energy.gov/eGallon potrošači mogu naći zadnje cijene struje (e-Gallon) i goriva za svaku američku saveznu državu. S vremenom će cijene e-Gallona biti znatno stabilnije i lakše za predviđanje nego cijene benzina, budući da će e-Gallon ovisiti o cijenama struje koje su povijesno gledano stabilnije od cijena goriva na koje utječu i događanja u

međunarodnim političkim odnosima. Usporedba se sastoji od izračuna koliko bi stajala vožnja električnim autom za istu udaljenost koju prijeđe odgovarajući benzinski auto uzimajući u obzor cijenu galona benzina. Na primjer, ako galon benzina stoji 3,6 dolara, a cijena e-Gallona iznosi 1,2 dolara, to znači da bi se potrošila struja u vrijednosti 1,2 dolara za prelazak udaljenosti za koju je dostatan galon benzina čija je vrijednost 3,6 dolara. Cijena e-Gallona se mijenja od jedne savezne države do druge ovisno o cijenama struje.

Izvor: EERE, 20.6.2013.

Pomoć za daljnja istraživanja gorivnih članaka

Američka je vlada osigurala još 9 milijuna dolara za financiranje istraživanja za ubrzanje razvoja tehnologije gorivnih članaka za primjenu za pogon srednje teških kamiona, sustava čuvanja energije i za komponente za ponovno punjenje vodikom. Tim iznosom će se financirati do 8 projekata iz industrije te akademskih i znanstvenih krugova. Namjera je da ti projekti pridonese širenju tehnologije pogona gorivnih članaka u realnom okruženju i s nižim troškovima, kao i unapređenju infrastrukture za punjenje vodika te omogućavanje širenja kruga proizvođača opreme za tehnologiju gorivnih članaka.

Izvor: US Energy Department, 20.6.2013.

Budućnost prirodnog plina u prijevozu

Međunarodna agencija za energiju (IEA) objavila je informaciju kako bi prirodni plin u roku od pet godina trebao zauzeti značajno mjesto kao gorivo u prijevoznom sektoru te bi uskoro mogao preuzeti primat nad naftom. U svojim petogodišnjim projekcijama, IEA očekuje porast zastupljenosti prirodnog plina u cestovnom prijevozu na 98 milijardi kubnih metara do 2018. tj. više od 10 % energetske potreba prometnog sektora. Prema IEA, ova promjena će napraviti znatno više za smanjivanje ovisnosti o nafti nego što bi to mogli napraviti električna vozila i biogoriva zajedno. Maria van der Hoeven, izvršna direktorica IEA, izjavila je da je plin već sada glavno gorivo u proizvodnji električne energije, a unutar narednih pet godina postat će značajno gorivo u prijevozu i to prvenstveno zbog obilnih zaliha te zabrinutosti zbog ovisnosti o nafti i zagađenju zraka.

Izvor: IEA, 21.6.2013.

Lukoil kupio mazivaški posao od OMV-a

Ruska naftna tvrtka Lukoil potpisala je sporazum o kupnji mazivaškog poslovanja austrijske naftne tvrtke OMV. Mazivaška divizija austrijske tvrtke sastoji se od prodajnih i distribucijskih jedinica u srednjoj i istočnoj Europi, te od moderne tvornice motornih ulja i maziva u Austriji. OMV je ugovorio i klauzulu prema kojoj će sva 74 zaposlena radnika zadržati svoj posao u devet zemalja. Sporazum ne uključuje OMV-ovu mazivašku tvrtku u Turskoj Petrol Ofisi koji i dalje ostaje dio OMV grupe. Ova prodaja dio je strategije OMV-a da postupno prebaci najveći dio svog kapitala iz područja rafinerije nafte i marketinga u područje istraživanja i proizvodnje nafte i

plina. Očekuje se da će transakcija biti završena do kraja ove godine zbog potrebnih dozvola nadležnih državnih tijela. Obje tvrtke su se dogovorile da ne otkrivaju financijske detalje posla.

Izvor: Novinite, 28.6.2013.

Biogorivo od emisija ugljika iz elektrane na ugljen

Australska tvrtka za proizvodnju biogoriva Algae.Tec potpisala je ugovor s energetsom tvrtkom Macquarie Generation o izgradnji pogona za hvatanje ugljika i proizvodnju biogoriva pokraj elektrane Bayswater sjeverno od Sydneya. Projektom se planira koristiti emisije ugljičnog dioksida koje emitira elektrana na ugljen kako bi se od njih proizvodilo biogorivo. Sustav će hvatati ugljični dioksid iz elektrane i pohranjivati ga u rezervoare s algama koje će ga konzumirati. Nakon toga će se ulje od algi pretvarati u biodizel i avionsko gorivo. Elektrana Bayswater snage 2640 MW godišnje troši 7,5 mil tona ugljena. Budući da je u Australiji porez na ugljik upravo porastao na 22,2 dolara po toni, ugljik je postao najskuplji pojedinačni trošak u radu elektrane. Stoga bi nova tehnologija trebala smanjiti količinu emitiranog ugljika iz elektrane. U prvom se fazi očekuje da će pogon za biogorivo trošiti 250.000 tona CO₂ godišnje, što bi uštedjelo 5 mil dolara godišnje na porezu na ugljik. Za plasman biogoriva ne bi trebalo biti problema, budući da se u Australiji zatvaraju rafinerije nafte pogođene povećanim uvozom jeftinijeg goriva iz azijskih mega-rafinerija nafte. Nakon što se iduće godine zatvori rafinerija nafte Kurnell domaće naftne tvrtke Caltex kako je planirano, australski će rafinerijski kapaciteti biti smanjeni za 28%. Za 2014. je najavljeno i zatvaranje rafinerija nafte Geelong u vlasništvu najveće europske naftne tvrtke Shell, čime će australski rafinerijski kapaciteti biti smanjeni za još jednu petinu.

Izvor: UPI, 3.7.2013.

Pad izvoza ruske nafte u Europu novi težak udarac za rafinerije

Izvoz ruske nafte u Europu pao je na najnižu razinu u deset godina, a takav razvoj događaja dodatno će otežati ionako loše poslovanje srednjoeuropskih rafinerija. Prema službenom rasporedu ruske državne kompanije za transport nafte Transnjefta, tamošnje naftne tvrtke europskim bi zemljama u srpnju u prosjeku trebale isporučivati oko 2,1 milijuna barela nafte dnevno. Riječ je o znatnom smanjenju koje je posljedica sve veće unutrašnje potrošnje u Rusiji, ali i povećanja izvoza ruske nafte u Aziju. Manje količine ruske nafte na europskom tržištu rezultirat će i povećanjem njezine cijene, a to bi poskupljenje moglo ponovno narušiti bilance europskih rafinerija, koje su se posljednjih godinu dana oporavljale od petogodišnjeg razdoblja neprofitabilnog poslovanja. To se naročito odnosi na rafinerije u Češkoj, Poljskoj i Mađarskoj, koje osim ruskog naftovoda Družba imaju ograničene alternativne načine opskrbe nafte. A isporuke tim naftovodom pojedinih mjeseci prošle godine bile su prepolovljene.

Izvor: Oil and Gas Eurasia, 9.7.2013.

ENI planira veliku modernizaciju rafinerije Gela u Italiji

Velika talijanska naftna tvrtka ENI planira investirati ukupno 895 mil dolara za modernizaciju rafinerije nafte Gela na jugu Italije. Rafinerija Gela za sada sama stvara trećinu svih rafinerijskih gubitaka grupe ENI od 2009. do danas. Rafinerija je prerađivala 100.000 barela nafte dnevno, ali ju je ENI zatvorio u ljeto prošle godine da smanji gubitke. ENI ne navodi kako će izgledati novi proizvodni miks rafinerije. Očekuje se da će potpuno modernizirana rafinerija iznova početi s radom 2017. godine.

Izvor: Hydrocarbon Processing, 12.7.2013.

Tankeri prevoze sve više naftnih derivata i sve manje sirove nafte

U svjetskoj trgovini sve više jača trgovina naftnim derivatima, a smanjuje se transport sirove nafte. Tijekom 2013. SAD su više zaradile od prodaje derivata nego od plasmana nafte na svjetsko tržište. Radi se o najvećem izvozu energije iz SAD-a u posljednjih 20 godina. Na ovakav trend je utjecala i američka zabrana izvoza sirove nafte radi očuvanja vlastitih rezervi. Veliki američki izvoz goriva utjecao je i na cijene prijevoza energenata te su mali tankeri, koji prevoze derivate, u proteklom razdoblju imali višestruko veću profitabilnost od onih velikih za sirovu naftu.

Izvor: Bloomberg, 17.7.2013.

EIA: Logistika umanjuje koristi od jeftinije američke nafte

Ograničenja i troškovi vezani za transport domaće sirove nafte u SAD-u odnose veći dio financijske koristi od jeftinije domaće nafte prije nego što to potrošači i osjete, kaže Adam Sieminski, direktor američke državne agencije za praćenje energetskog sektora Energy Information Administration (EIA).

Iako se stalno govori o jeftinijoj proizvodnji nafte zahvaljujući primjeni novih tehnologija, krajnji kupci od toga nemaju mnogo koristi. Sieminski upućuje na to da nova tehnologija bušenja sada omogućava proizvodnju i u udaljenijim krajevima do kojih nema naftovoda, kao i da je postojeća mreža naftovoda postala zagušena zbog povećanja domaće proizvodnje. Zbog toga ni sve rafinerije nafte ne mogu lako doći do potrebnih količina sirove nafte što podiže cijenu transporta i prerade koja se potom prenosi na teret kupaca. Demokratski senator Ron Wyden, predsjednik senatskog Odbora za energiju i prirodne resurse, navodi kako je frustrirajuće da je proizvodnja domaće nafte porasla, da je potrošnja pala, a da cijene goriva na benzinskim postajama i dalje stoje jednako visoko. Cijena benzina u SAD-u raste od početka srpnja, koji s nacionalnim praznikom prvog vikenda označava pravi početak vrhunca ljetne sezone u SAD-u koju karakteriziraju daleke izletničke vožnje brojnih američkih obitelji. Tako je deset dana nakon 4.srpnja prosječna cijena benzina u SAD-u dosegla 1,01 dolar po litri što je 4,2% više nego tjedan dana prije. EIA očekuje da prosječna cijena benzina ovog ljeta bude 0,98 dolara po litri. Prošle godine u ovo vrijeme prosječna je cijena benzina iznosila 0,94 dolara po litri.

Izvor: UPI, 17.7.2013.

IEA: Bolji sustav urbanog transporta štedi gorivo

Politika koja unapređuje energetska učinkovitost urbanog transporta mogla bi uštedjeti do 70 milijardi dolara na vozilima, gorivu i transportnoj infrastrukturi do 2050. godine, navodi se u studiji International Energy Agency (IEA). U studiji se na primjeru 30 gradova širom svijeta pokazuje kako unaprijediti učinkovitost transporta putem boljeg urbanističkog planiranja i upravljanja potrebama putovanja i prometa. Dodatne koristi su i smanjenje emisija stakleničkih plinova i povećanje kvalitete života u urbanim sredinama. Izvješće nudi tri studije primjera i pokazuje kako su ti gradovi već poboljšali svoj sustav transporta. Među brojnim mjerama preporučenim u studiji nalaze se i one koje omogućuju da se izbjegne putovanje, da se putuje na učinkovitiji način, te da se unaprijedi učinkovitost vozila i potrošnje goriva.

Izvor: EERE News, 18.7.2013.

EIA: Do 2040. potrošnja energije u svijetu će porasti 56 %

Potrošnja energije u svijetu će porasti 56 % u sljedeća tri desetljeća, pokrenuta rastom u zemljama u razvoju, navodi američka državna Agencija za informiranje o energiji EIA u svojoj međunarodnoj energetske prognozi za 2013. Rastuća gospodarstva Kine i Indije su glavni pokretači rasta globalne energetske potrošnje, navodi EIA. Obnovljiva energija i nuklearna energija su najbrže rastući sektori za proizvodnju energije pri čemu svaki od njih raste po stopi od 2,5 % godišnje. Međutim, fosilni izvori, uključujući naftu, prirodni plin i ugljen, i dalje će davati gotovo 80 % svjetske energije do 2040.

Izvor: EIA, 26.7.2013.

Zemlje OPEC-a prošle godine s rekordnim prihodima

Organizacija zemalja izvoznica nafte (OPEC) ostvarila je 2012. godine rekordan prihod isporukama nafte ukupne vrijednosti 1260 milijardi dolara, što je 10 % više nego godinu prije. Visok rast prihoda od prodaje nafte rezultat je rekordne prosječne cijene nafte Brent, od 111,70 dolara za barel. Energetski stručnjaci procjenjuju kako će se prosječna cijena brenta ove godine kretati u uskom rasponu od oko 106 dolara za barel. Libija je od svih članica OPEC-a prošle godine imala najveći rast naftnih prihoda, a prodajom sirove nafte zaradila je rekordnih 60,2 milijarde dolara, u usporedbi sa samo 18,6 milijardi dolara u 2011. godini. Unatoč rastu prosječne cijene nafte na svjetskom tržištu, iranski izvoz tog ključnog energenta lani je pao na 101 milijardu dolara, sa 115 milijardi u 2011. godini, što je posljedica embarga kojeg su protiv te države uvele Sjedinjene Američke Države i Europska unija zbog kontroverznog iranskog nuklearnog programa.

Izvor: UPI, 2.8.2013.

Kina postaje najveći svjetski uvoznik nafte

Prema posljednjim podacima američke vlade, Kina bi trebala preći Sjedinjene Američke Države te postati najveći svjetski uvoznik nafte već u listopadu ove godine. Prema podacima U.S. Energy Information Administration, kineski uvoz nafte

premašit će onaj SAD-a i tijekom cijele 2014. Iz američke državne agencije javljaju kako je za dolazak Kine na prvo mjesto djelomično zaslužna i povećana proizvodnja te smanjena potrošnja nafte u SAD-u, a ne samo stalni rast potražnje za naftom u Kini. Krajem 2014. g. predviđa se kako će Kina uvoziti oko 7 milijuna barela nafte dnevno, dok bi SAD istovremeno trebale uvoziti nešto više od 5 milijuna barela.

Izvor: UPI, 12.8.2013.

SAD s još 22 milijuna dolara podupire nove projekte za biogorivo

Američko ministarstvo energetike je ponudilo preko 22 milijuna dolara potpore za projekte razvoja naprednih biogoriva od algi i biomase. Državna bi potpora trebala pomoći u daljem ubrzanju komercijalizacije tehnologije proizvodnje biogoriva od algi i biomase te snižavanju troškova proizvodnje.

Izvor: US DOE, 12.8.2013.

Počela komercijalna proizvodnja celuloznog etanola u SAD

U SAD-u je počela proizvodnja celuloznog etanola u industrijskim razmjerima namijenjena tržištu. Etanol se proizvodi u hibridnom pogonu Indian River County Bioenergy Center u gradu Vero Beach na Floridi. Pogon je zajedničko poduzeće američkih tvrtki INEOS Bio i New World Energy. Proces koristi jedinstvenu hibridnu tehnologiju plinofikacije i fermentacije za pretvaranje drveta, trave i ostalih otpadnih materijala u celulozni etanol te energiju za grijanje i proizvodnju struje. Ta je tehnologija razvijena iz istraživanja na Sveučilištu u Arkanzasu koje je tijekom 15 godina dobilo 5 milijuna dolara državne pomoći. U 2009. zajednička tvrtka INEOS Bio-New Planet Energy dobila je 50 milijuna dolara pomoći za izgradnju, opremanje i pokretanje proizvodnje ovog pogona, koji će godišnje proizvoditi 28,8 mil litara celuloznog etanola od biljnog, vrtnog i gradskog krutog otpada kao i 6 MW struje.

Izvor: US DOE, 12.8.2013.

Gazprom ulazi na talijansko tržište plina za motorna vozila

Promgas S.p.A., ovisno društvo Gazproma u Italiji, planira ući na talijansko tržište prirodnog plina za motorna vozila koje je najveće u Europi. Promgas trenutačno opskrbljuje plinom jedino talijansku energetska tvrtku Edison koja stalno osporava plinske ugovore i zahtijeva revidiranje cijena. Prema podacima Međunarodne udruge za vozila na prirodni plin, Italija je sedmo po veličini svjetsko tržište prirodnog plina za automobile, gdje preko 780.000 automobila pokreće komprimirani metan.

Izvor: Natural Gas Europe, 13.8.2013.

Smanjene razlike u cijenama između nafte Brent i WTI

U srpnju su cijene sirove nafte na svjetskim tržištima zabilježile zamjetan rast, a postignute razine zadržale su se i u kolovozu. Pri tome je cijena američke nafte WTI, koja se nalazi na najvišim razinama od veljače 2012. godine, ostvarila snažniji rast od cijene Brenta pa se razlika između dvije cijene gotovo istopila te je tijekom posljednjih mjesec dana iznosila prosječno 2,3 dolara po barelu. Za usporedbu,

krajem prošle godine je iznosila oko 20 dolara po barelu u korist nafte Brent. Cijena nafte WTI trenutačno iznosi 105 dolara po barelu, a Brent stoji 110 dolara po barelu. Prema očekivanjima Međunarodne agencije za energiju (IEA), potražnja za sirovom naftom u ovoj bi godini trebala biti za 0,9 milijuna b/d viša nego prošle godine. U 2014. godini se očekuje ubrzanje rasta svjetske potražnje za sirovom naftom na 1,1 milijun b/d s obzirom na očekivano blago ubrzanje rasta svjetskog gospodarstva u sljedećoj godini. Procjene IEA govore da je proizvodnja sirove nafte u srpnju porasla za 575.000 b/d u odnosu na lipanj na 91,85 milijuna b/d prvenstveno uslijed snažnije proizvodnje zemalja koje nisu članice OPEC-a. S obzirom da u drugoj polovini ove godine očekujemo nešto snažniji rast potražnje za sirovom naftom, očekujemo i rast cijena nafte prema kraju godine.

Izvor: RBA, 22.8.2013.

SAD uvozi sve manje nafte uz rast potrošnje benzina

Američki uvoz sirove nafte u srpnju je pao na 7,7 mil barela dnevno što je najniže u zadnjih 17 godina, naveo je American Petroleum Institute (API). To je 10,5 % niže od uvoza nafte u srpnju 2012. godine. U međuvremenu je domaća proizvodnja nafte porasla na 7,5 mil barela dnevno ili 17,4 % više u odnosu na srpanj 2012. To je deveti mjesec zaredom kako je domaća proizvodnja nafte veća od 7 mil barela dnevno, a predstavlja i najveću proizvodnju za bilo koji mjesec u zadnje 22 godine. Razlog za to je primjena novih tehnologija u proizvodnji nafte iz naftnih škriljaca. API navodi da je potrošnja benzina u srpnju porasla 2,2 % u usporedbi s istim mjesecom lani, iako je razina potrošnje benzina u srpnju ove godine bila druga najniža za mjesec srpanj u zadnjih 13 godina. Prema podacima koje donosi API, ukupna potrošnja svih naftnih proizvoda je porasla na 18,9 mil barela dnevno ili 1,7 % više u odnosu na srpanj prošle godine, što je ujedno i najviša razina za mjesec srpanj u zadnje tri godine.

Izvor: UPI, 23.8.2013.

NIS završio modernizaciju rafinerije nafte Pančevo

Naftna Industrija Srbije ovog ljeta završila je modernizaciju postrojenja u Rafineriji nafte Pančevo. Vrijednost ove modernizacije iznosila je gotovo 6 milijardi RSD. Osim ove investicije, NIS trenutno razvija preduvjete za proizvodnju biodizela. Ova investicija vrijedna preko 100 mil RSD, otvara kompaniji vrata za izvoz naftnih derivata unutar Europske Unije. Najveća investicija tijekom ove godine bio je završetak pristaništa na rijeci Dunav, ukupne vrijednosti 4 mlrd RSD. U vezi širenja NIS-a u regiji, uprava NIS-a upozнала je u Sarajevu premijera Federacije BiH Nermina Nikšića s aktualnim projektima i investicijskim planovima u Bosni i Hercegovini. NIS na bosanskohercegovačkom tržištu želi proširiti mrežu benzinskih crpki, kao i istraživati naftu i prirodni plin u Federaciji BiH.

Izvor: Kapital, 26.8.2013.

Priredio Ivo Tokić